

KMETSKI LIST

izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon Inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Vera je trden temelj človeške družbe

Nikdar ne bo mogel nihče zanikati velike moralne vrednosti verskega čustvovanja in zdi se nam, da tega niti noben pameten človek ne bo hotel.

Kakor je na eni strani umetnost neprecenljiva duhovna vrednota, ki blaži duha, plemeniti čustva in občutja in sploh odvrča človeka od nizke vsakdanjosti, tako je vera nenadomestljiva moralna duhovna vrednota.

Vprav zato ne moremo razumeti, kako je mogoče tako vzvišeno, v človeku bitno vkoreninjeno vrednoto, kakor je vera, ponižati v blato vsakdanje borbe za človeški obstoj. Kajti priznati moramo, da vera, čeprav duhovno življenje oblikuje in ga dviga, nima nič opravka z materijelno stranjo človekovo. Po naukih vere smo si ljudje bratje in pred Bogom

vsi enaki,

pod težo vsakdanjih gmotnih borb pa postajamo zver, ki ne privoščijo drugemu niti skromnega prostora pod milim nebom. Ako tedaj ostane vera vzvišena nad dnevnimi borbami, ohrani človeštvo

etično silo,

ki ga dviga kvišku, ako pa jo vlečemo navzdol, zgubi v prahu vsakdanjosti svoj pomen in ne more več opravljati svoje lepe in plemenite naloge.

Proti profaniranju in blatenju vere smo vedno nastopali kot ljudje in tudi kot politiki. Saj vendar vemo, da je zakon, ki ga v srce vcepi versko občutje, močnejši in trajnejši mimo onega, ki ga človeku ukazuje

pisana postava.

Ze radi te okolnosti ne bo noben politik zametaval ali podcenjeval vere kot močnega elementa pri gradnji države in pri okrepitvi državne, narodne in tudi pokretaške zavesti. Nasprotno! Z vsemi pametnimi in dostojnimi sredstvi bo skušal gojiti in negovati to plemenito drevo v človeškem sreću, ker se zaveda, da na tak način tudi sam sebi olajša delo.

Kakor tedaj cenimo moč in lepoto vere, tako ne moremo razumeti njenega izrodku, ki ga ne bi mogli razumeti s pojmom klerikalizma. In ga, kakor je v klerikalizmu, ne moremo razumeti s pojmom klerikalizma.

Kakor tedaj cenimo moč in lepoto vere, tako ne moremo razumeti njenega izrodku, ki ga ne bi mogli razumeti s pojmom klerikalizma. In ga, kakor je v klerikalizmu, ne moremo razumeti s pojmom klerikalizma.

poznamo v vseh časih, kar jih more zasledovati in raziskovati zgodovina človeške kulture. Naravno je namreč, da v človeku često prevladajo in zmagaajo nizke strasti in nagnjenja, med katerimi je najgrše ono, ki človeka zavaja, da hoče v brezdelju in udobno živeti od žuljev in dela drugih.

Kristus, sam božji sin, se je že boril proti temu in v svetem pismu imamo mnogo primerov, kako ostro je obsojal postopanje tedanje duhovščine, ki je

iz hiše molitve

napravila jame razbojnikov. V templju so bantali in trgovali ter zbirali denar, a Kristus je stalno naglašal, da njegovo kraljestvo ni od tega sveta.

S porastom krščanstva se je trenutno ta strast v kristjanih pomirila in imamo zlasti iz prvih časov junaške primere resnične verske požrtvovalnosti.

Kolikor bolj pa so se novi nauki širili, toliko bolj je medel prvotni ideal, ki je v nekaterih dobah in med nekaterimi skupinami popolnoma izgubil svoj pomen in je ostal samo še — propagandno sredstvo.

S tem nikakor nečemo trditi, da bi danes krščanstvo ne imelo več svoje vekovite moralne moči ali pa predstavnikov, ki jih je treba spoštovati, ampak le povemo, da se tudi v

najboljšo in najplemeniteje zamišljeno organizacijo počasi vrine osat, ki hoče živeti in živi. In ker je vsak plevel bolj vztrajen kot plemenito seme, je le naravno, da se tudi hitro razraste.

proti plevelu

se torej borimo, kadar se borimo proti klerikalizmu, nikakor pa ne proti veri, njenim naukom in njenim zastopnikom — čuhovníkom.

Ljudje smo vsi in vemo, da imamo vsi svoje napake. Zato tudi nikomur nikdar nečemo očitati njegovih osebnih napak. Če pa kdaj bličamo, kar je narobe, bličamo le ono, kar je dotičnik zagrešil v svojstvu javnega delavca te ali one vrste. Ako se je v tako borbo spustil slučajno duhovnik, je pač žalostno zanj, da se je spozabil in pogazil dostojanstvo svojega poklica. Nikakor pa ne more pričakovati od nas (in bi bilo od nas samih tudi nemoralno), da bi zaradi njegovega stanu ne bličali

njegovih napak,

ki jih je pokazal v kakem drugem svojstvu.

Mislamo, da smo govorili dovolj jasno in nam ni treba navajati posameznih primerov. Napisali pa smo te vrste z najboljšim namenom, da se razčistijo pojmi in preneha grdo slepomišljenje z brezverci in takimi babbavi, ki jim naši ljudje nasedajo vprav zato, ker ne ločijo vere od klerikalizma.

Toliko časa, dokler bo kmet samo čakal in poslušal kaj bodo gospod rekli, toliko časa se bo kmetu slabo godilo.

Naš zadružni parlament

Nadaljnje resolucije obč. zbora Zveze slov. zadrug.

RESOLUCIJA

glede obrestovanja deležev.

Dne 10. januarja t. l. je finančno ministrstvo izdalo odločbo, da je obrestovanje deležev protivno določbam člena 76., točka 7., zakona o neposrednih davkih in zato zadruga, ki bi deleže obrestovale, izgubijo davčne ugodnosti. Na intervencijo zadružnih organizacij je finančni zakon za leto 1936/37. ublažil to odločbo na ta način, da je v § 25. točka g) določil, da kreditne zadruga, ki ne obrestujejo deležev višje kot je eskomptna mera Narodne banke, ne izgubijo davčnih ugodnosti. Proti vsakemu pričakovanju pa je finančni zakon to utesnil samo na kreditne zadruga in izključil od te ugodnosti vse ostale vrste zadrug. Prav nobenega razloga pa ni za tako delitev zadrug, saj vse zadruga

sklonijo na istih načelih in stremijo za istim ciljem, to je za gospodarsko povzdigo svojih članov. Zato vljudno prosimo, da se ta neopravičena kategorizacija ukine in se pri vseh zadrugah, torej tudi nekreditnih, ne smatra obrestovanje deležev do višine eskomptne mere Narodne banke za oviro, uživati davčne ugodnosti po določbah čl. 76., točka 7., zakona o neposrednih davkih.

Nadalje tudi prosimo, da se radi tolmačenja z dne 10. januarja 1936 povzročeno obdavčenje zadrug ustavi, ker smatramo, da ni utemeljeno. Večina v Zvezi včlanjenih zadrug je namreč svoječasno vnesla v svoja pravila tudi določilo, da je obrestovanje deležev do višine obrestne mere naše Narodne banke možno. Zadruga so to storile z ozirom na tolmačenje finančnega ministrstva z dne 8. julija 1929, ki je izrecno izreklo, da se tako obrestovanje ne smatra za delitev dobička in da zadruga, ki ima v svojih

pravilih tako določilo, uživa davčne in faksne ugodnosti. Neglede na to, da je veliko zadrug samo imelo v svojih pravilih tako določbo ter se je ni nikoli posluževalo in potem takem zgolj zapisana, a ne izkoriščena pravica ne more biti zadostni razlog za obdavčenje, smatramo, da tudi tistih ugodnostnih zadrug, ki so dejansko obrestovale deleže, ne more zadeti obdavčenje za več let nazaj, saj so samo postopale v skladu s citiranim tolmačenjem pristojnega oblastva, marveč se jih event. lahko obdavči le od dneva izida novega tolmačenja dalje, torej od 10. januarja 1936, seveda samo, če dejansko obrestujejo deleže. Nikakor pa ne gre, da bi imele odločbe za več let povratno moč, posebno ne takrat, ko se v dobri veri postopa, striktno izvršujoč odločbe in tolmačenja v to kompetentnih oblastev.

Resolucija za ukinitve sankcij proti Italiji

Ze itak težke gospodarske razmere so se z uvedbo gospodarskih sankcij zoper Italijo znatno poslabšale. Učinki so bili vidni po vsej državi, za Dravsko banovino pa pomenijo sankcije katastrofalni zasoj izvoza, saj je bila ravno Italija za nas, kot pretežno lesno in živinorejsko pokrajino, največji odjemalec naših kmetijskih in drugih produktov. Škodljivi vplivi tega zastoja v izvozu se občutijo v celokupnem našem gospodarstvu in seveda tudi v naših združenih organizacijah, saj gre znatni upad višine vplačanih obresti na račun dolga v primeri s prejšnjimi leti ravno na rovaš dejstva, da je izgubil naš kmet najbližjega in največjega inozemskega odjemalca za svoje pridelke, ni pa dobil obljubljenih kompenzacij od ostalih držav, zlasti pa ne v oni potrebni meri. Najboljše ilustrira na-

stali položaj dejstvo, da je naš izvoz v Italijo padel od mesečno 50 milijonov na 4 milijone in imamo v Italiji zamrznjenih preko 250 milijonov terjatev.

Kot predstavniki zadrug, v katerih je skoraj sto tisoč članov in to po pretežni večini pripadnikov kmetijskega stanu, torej s sankcijami najbolj prizadetih oseb, prosimo in apeliramo na kraljevsko vlado, da povzame vse korake za takojšnjo ukinitve sankcij napram Italiji in odstranitve vseh kvarnih posledic, povzročenih po tej mednarodni obvezi. Ukinitve sankcij diktirajo življenjski gospodarski pogoji celokupne države, zlasti pa Dravske banovine in je tem bolj opravičljiva, ker povzeti mednarodni ukrepi zoper Italijo niso dosegli zaželenega efekta, nam pa prizadejali ogromno škodo, ki jo občutijo prav vsi stanovi.

Gospodarska sloga

Zadrugarji, zbrani na občnem zboru Zveze slovenskih zadrug v Ljubljani, toplo pozdravljajo akcijo kmetov po dvigu cen kmetijskih pridelkov in priporočajo solidaren in složen nastop vseh pripadnikov kmetijskega stanu.

Ta akcija zahteva previdno in sistematično postopanje in zato smatramo, da niso na mestu prenapli ukrepi, ki bi lahko akcijo obrezuspešili in samo poslabšali že itak skoraj nevzdržne razmere, v katerih se nahaja naš kmet.

Vprašanje dviga cen kmetijskim pridelkom je življenjskega pomena za kmetijski stan in zato upravičeno pričakujemo, da bo pošena akcija gospodarske sloge našla popolno razumevanje in podporo merodajnih faktorjev, saj je sodelovanje teh činiteljev eden predpogojev za uspeh akcije.

Kmetje so sami izvedli agrarno reformo

Vsebinsko socialnih in političnih zapletljajev na Španskem tvori agrarna reforma. Španija je ena izmed onih redkih držav v Evropi, kjer se je srednjeveški fevdalizem obdržal tudi še po vojni. Peščica visokega katoliškega plemstva je držala v svojih rokah nad 230.000 ha zemlje. Tri njihove družine so imele nad 170.000 ha. Poedina veleposestva so obsegala od 10, 30, 50 in tudi do 80.000 ha. Preko 60 odstotkov vse zemlje v Španiji je bilo v rokah kakih stotisoč plemiških družin.

Na eni strani veleposestniki, plemiči, cerkev, grand, bogataši in kapitalisti, na drugi strani pa tlačani, reveži in delavec, stoletja izkoriščani.

Zato je odmeval klic po zemlji po gospodarski neodvisnosti, po socialni pravičnosti in enakopravnosti od enega kraja Španije do drugega. Taki nezdravi odnošaji so neprestano izživali huda nasprotja med veleposestniki in tlačani ter kmetijskimi delavci. Nasprotja so se večkrat pretvorila v odkrite kmetijske punde.

Posledice družabnega trenja med španskim narodom je bila odpoved kralja Alfonza na španski prestol. Uvedena je bila republikanska oblika in izvršena agrarna reforma. Prva republikanska vlada je uveljavila zakon o agrarni reformi, po katerem bi se morala razdeliti med tlačane in delavce vsa veleposestva nad 50 hektarjev. Cerkev in veleposestniki so se temu poskusu uprli in tekom leta 1933. in 1934. so zakon o agrarni reformi popolnoma izigrali. Klerikalni stranki Gil Roblesa je uspelo sestaviti desničarsko vlado iz veleposestnikov in kapitalistov, ki je skoro vso zemljo vrnila veleposestnikom. Razume se samo po sebi, da je tako početje vlade rodilo velikansko nezadovoljstvo med zaslužnim kmetijskim narodom, kar se je pokazalo pri letošnjih državnih volitvah, ko

je zmagała z ogromno večino kmetijska delavska fronta.

Sestavljena je bila nova vlada z g. Azanjo na čelu, ki je vzela v roke pereče vprašanje agrarne reforme. Kmetje pa sedaj niso čakali na dolgotrajno upravno postopanje, temveč so izvedli agrarno reformo sami. Zasedli so veleposestniško zemljo in jo razdelili med seboj. Tekom nekaj tednov je bilo razdeljenih na sto in sto tisoč hektarjev zemlje med sto tisoč tlačanov in kolonistov. Vlada je izvršeno dejstvo potrdila in priznala ter uzakonila novo posestno stanje, ki so ga ustvarili agrarni interesi.

Agrarna reforma je bila stvarno izvršena v nekaj mesecih in agrarni interesi ne bodo zemlje nikdar več vrnili veleposestnikom. Plemiči bodo preje zgubili tudi glave, predno se jim bo posrečilo odvzeti kmetom zemljo.

Jugoslovanska agrarna reforma traja že 17 let in še ni končana. Kako se pri nas dela in postopa z agrarnimi interesi, smo navedli v zadnji številki »Kmetijskega lista« nezaslišan slučaj v Kostanjevici. In ta slučaj ni osamljen. Agrarna reforma je bila pri nas izigrana na sličen način, kakor v Španiji pod Gil Roblesom.

TISKOVINE
vseh vrst. trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, GREGORČIČEVA 23
Tel. 25-52 Telegram: Tiskarna Merkur

Kr. namestnik g. dr. Ivo Perović

je tekom preteklega tedna prepotoval Juž. Srbijo in ob tej priliki obiskal carsko Skoplje in vse znamenite kraje.

Marsejski avtomobil kralja Aleksandra

Francoska vlada je podarila jugoslovanske-mu vojnemu muzeju avtomobil, na katerem se je vozil kralj Aleksander, ko je bil nanj izvršen atentat v Marselju.

Josip Šušteršič

Na svojem lepem kmetem domu v Seniči ob šumeči Savi je preminul po daljšem trpljenju naš tovariš gospod Josip Šušteršič, daleč naokoli znan gostilničar, posestnik, trgovec in župan občine Medvode.

S pokojnikom je legel v prerani grob eden izmed redkih podeželskih veljakov in tistih javnih delavcev, ki so si pridobili v življenju s svojim nesebičnim delom do vsakogar premnogih zaslug. Največ zaslug pa se priznava Šušteršiču kot županu in dobrotniku za gradnjo najlepše šole na Gorenjskem, ki jo je zgradil v Preski pri Medvodah, da ne naštevamo drugih velikih javnih del, ki so bila pod njegovim županovanjem izvršena.

Pogreb nepozabnega pokojnika se je vršil včeraj popoldne ob navzočnosti ogromnega števila kmetijskega prebivalstva iz Medvod in okolice. Na pogreb pa so prihiteli tudi njegovi številni lovski in poslovni prijatelji iz Ljubljane.

Naj mu bo lahka ljubljena domača gruda. Njegovi užaloščeni soprogi ter ostalim njegovim sorodnikom naše iskreno sožalje.

Propast avstrijske zavarovalne družbe Feniks

Daleč največja in najmočnejša srednjeevropska zavarovalna družba s sedežem na Dunaju je bila družba Feniks. Skoro po vseh evropskih državah je imela svoje podružnice, tako tudi v Jugoslaviji. Premijske rezerve in ves kapital za kritje obveznosti podružnic se je stekal v centrali na Dunaju.

Začetkom t. m. so se ugotovili velikanski primanjkljaji pri centrali na Dunaju. Feniks je financiral habsburško propagando in zmetal za te svrhe več sto milijonov šilingov. Družba je začela v plačilne težave in z njo vred tudi vse podružnice. Da zavaruje interese zavarovancev na jugoslovanskem ozemlju, je naša vlada izdala sledečo začasno uredbo glede pravic zavarovancev družbe Feniks, pri katerih manjka okrog 200 milijonov dinarjev za pokritje premijskih rezerv:

Člen 1.

Za dobo treh mesecev od uveljavljanja te uredbe se ustavi prave glede odkupa in posojil na polica življenjskega zavarovanja, ki jih je izdala življenjska zavarovalnica Feniks ravnateljstvo za kraljevino Jugoslavijo v Beogradu. To velja tudi za primere, da so zavarovanci še pred uveljavitvijo te uredbe stavili zahtevo družbi glede odkupa ali posojila.

Člen 2.

Dokler traja ta uredba, upniki ne morejo storiti nobenih korakov za izvršbo ali zavarovanje proti ravnateljstvu za kraljevino Jugoslavijo te družbe, kakor tudi ne morejo otvoriti stečaja nad njenim imetjem, razen v primeru, če izhajajo njihove pravice iz zavarovalne pogodbe, sklenjene od tega ravnateljstva, in sicer v kolikor te pravice ne bi bile ustavljene s prejšnjim členom.

Člen 3.

Za dobo te uredbe zavarovalnice v kraljevini Jugoslaviji ne morejo v nobeni drugi obliki prevzeti zavarovalnih polic, ki jih je izdalo ravnateljstvo te družbe za kraljevino Jugoslavijo. Kršitve tega člena se bodo kaznovali po § 25 zak. o pobijanju neelojalne konkurence.

Doma in drugod

Teden domače politike

Nov Savski ban

Dosedanji zagrebški ban g. dr. Marko Kostrenčič je bil upokojen, za bana Savske banovine pa je imenovan dr. Viktor Ružić, odvetnik s Sušaka.

Dr. Ružić je prišel v prejšnjo narodno skupščino po smrti Vekoslava Spinčiča kot njegov namestnik.

Dve kmetski uredbi

Gospodarsko finančni odbor ministrov je sprejel dve uredbi, o katerih je dal kmetijski minister g. Sv. Stanković izjavo, iz katere posnemamo sledeče:

Uredba o sanaciji zveze kmetskih zadrug v Zagrebu

Uredba o sanaciji zveze je bila pripravljena že lani, toda smatralo se je, da se ne more izvesti brez zakonskih pooblastil, zaradi česar je bilo treba čakati finančnega zakona, kamor so prišla potrebna pooblastila. To je v naši državi že četrti primer krize zadrugnih zvez, od katerih sta dve propadli, dve sta pa sanirani. Vzrok je bil vselej isti, namreč nepravilno trgovsko, a ne nepravilno zadrugno delovanje. To sem poudaril tudi v svojem ekspoziciji v poslanskem odboru za proučevanje novega zadrugnega zakona. To poudarim tudi zdaj, čeprav so ravno v zadrugnih vrstah kritizirali to določbo zadrugnega zakona, ki stremi po tem, da onemogoči v zadrugništvu takšna poslovna dela, ki privedejo do poloma zadrugnih ustanov.

Ta zveza ima v svojem članku okoli 350, večidel kreditnih zadrug, ki so imele pri Zvezi 23 milijonov kmetskih prihrankov. Prav toliko znašajo tudi izgube Zveze in bi torej v primeru položaja Zveze propadle tudi vse te vloge, toda polom Zveze bi imel za posledico tudi polom njenih zadrug in potem bi se izgube zaradi velikanskih stroškov tečaja le še povečale. Večino bremena te sanacije bodo zadrug same prevzele, prav tolikšno breme bo nosila tudi banovina, pri sanaciji bodo pa sodelovale delno tudi država, Narodna banka in Poštna hranilnica. Tako se bo s skupnimi naporimi rešila ustanova, ki je zelo važna za široke sloje, v tem primeru hrvatskega dela našega naroda.

Uredba o odpisu dolgov agrarnim interesentom

Drugo uredbo o ureditvi dolgov kolonistov so narekemale težavne gospodarske razmere, zaradi katerih kmetje z lastnimi hišami težko prenašajo svoja bremena, mnogo težje jih pa še prenašajo kolonisti, ki si morajo šele hiše zgraditi v novih razmerah, pri čemer jih ovirajo današnje gospodarske težkoče. Ta uredba predvideva odpis dolgov kolonizacijskemu fondu, in sicer 80% za naseljence v južnih krajih in 60% v severnih krajih, vendar tako, da se lahko ta odpis vrši samo za dolgove do največ 25.000 Din. Ostanek dolgov se ima vrniti v treh letih v državnih papirjih po nominalni vrednosti.

Zunanje - politični pregled

Svetovni položaj se ni izbistрил in se le še zaostruje. Glede

Abesinije

se je izkazalo, da so bila italijanska poročila o zmagah in napredku preveč rožnatoobarvana. Addis Abeba, ki so jo Lahi že trdno proglašali za svojo, je še vedno v abesinskih rokah. Zanimivo je, da je

japonski poslanik

po nalogu svoje vlade ostal v abesinski preslo-lici kljub temu, da so jo vsi drugi zapustili. To bi dalo slutiti, da je Japonska vsekakor močno interesirana in svoječasne vesti o tem, da name-rava Japonska prevzeti vodstvo barvastih plemen, niso brez podlage.

Francija

je trenutno zaposlena doma z volitvami, ki pa po dosedanjih rezultatih niso razčistile položaja. Po dosedaj znanih rezultatih v 156 volilnih srezih bo potrebno, da gre 106 srezov v ožje volitve. Samo v 50 volilnih srezih so izbrani v prvem glasovanju dosedanje poslanci. Od poznanih političnih osebnosti so izbrani radikalni socialist minister trgovine Bonnet, predsednik radikalno-

Dominika Desantijeva je najlepše kmetsko dekle na Francoskem.

socialistične stranke Daladier, ki je dobil 600 glasov nad absolutno večino, dalje minister za delo Frossard in minister pošte Mandel. V splošnem se opaža, da so se ojačile ekstremne vrste s skrajne levice, posebno v gosto naseljenih krajih, n. pr. ob Seini in Rhoni.

Doslej so bili objavljeni tile rezultati. republikanska zveza: mandatov 57, dobljenih 10, zgubljenih 0; demokrati 8, 0, 2; republikanski levičarji 23, 0, 0; neodvisni radikali 19, 0, 2; radikalni socialisti 21, 0, 4; neodvisni socialisti 3, 0, 3; socialistična zveza 5, 1, 0; združeni socialisti 23, 0, 4; komunisti in komunistični disidenti 10, 4, 0.

Ta slika pa ni popolna, ker manjkajo še iz mnogih okrajev podatki, v 67 okrajih pa bodo 3. maja ožje volitve. Ta usoda je zadela celo tako znane politike, kakor je Herriot.

Anglija

se še vedno bori z vso svojo diplomatsko silo proti Italiji in je napetost med obema državama vedno večja. Stališče Anglije pa se dokaj razlikuje od onega, ki ga zastopa Francija.

Anglija je slej ko prej odločena braniti načela Društva narodov in vztraja na tem, da se izvajajo proti Italiji najstrožji ukrepi. Angliji je v sedanjem položaju Društvo narodov potrebno in ona le želi, da bi se čimbolj okrepilo. Zato gredo vsa njena prizadevanja za tem, da bi se tudi Nemčija vrnila v Društvo narodov. Anglija je zaradi tega pripravljena pristati tudi na gotove žrtve ter skuša pridobiti tudi Francijo, da nekoliko popusti. V tem je jedro angleškega posredovanja v francosko-nemškem sporu. Vprašalna pola, ki jo namerava prihodnje dni dostaviti angleška vlada nemški, naj bi razčistila vsa ona vprašanja, ki povzročajo bojazen na francoski strani. Če se posreči Angliji odstraniti nezaupanje, ki vlada v Parizu, je pol uspeha že doseženega. Toda kakršen je položaj sedaj, so izgledi dokaj slabi. Niti v Parizu, niti v Berlinu niso voljni popustiti. V londonskih krogih je za-

radi tega začel prevladovati pesimizem. Navdušenje za Društvo narodov vedno bolj pojema. Vedno odločnejši je klic po preorientaciji angleške zunanje politike. V spodnji zbornici in v listih se zadnje dni obširno obravnava problem Društva narodov. Glede abesinskega konflikta zahteva angleška javnost čim odločnejše ukrepe proti Italiji, česar pa pri sedanji konstelaciji DN ne bo mogoče doseči, ako noče Anglija prevzeti enakih obveznosti napram Nemčiji. Tako vedno bolj prevladuje naziranje, da se bo morala angleška vlada odločiti zato, da ali doseže reorganizacijo DN, ali pa da izstopi iz njega in si z vojaškimi zvezami zavaruje svoje interese.

Poljska in Madžarska

Poljski ministrski predsednik Kosciolkowski je obiskal Madžarsko. Pri tej priliki je ogrski ministrski predsednik Gömbös pozdravil v imenu vsega madžarskega naroda zastopnike poljskega bratskega naroda kot iskreno dobrodošle ter se je spominjal mnogih skupnih bojev, ki sta jih bojevala oba naroda v preteklih stoletjih za varstvo Evrope in krščanske civilizacije. Čeprav rane nedavne preteklosti še niso zaceljene in čeprav se zbirajo na obzorju novi oblaki, je dejal Gömbös, vendar ne verjamemo, da bi napovedovali izbruh novih vojnih časov, pač pa želimo, da bi pomenili prihod mirne dobe, v kateri bi nastalo novo, na pravičnosti temelječe evropsko sodelovanje, ki bi zagotovilo vsakemu narodu primerno mesto.

Ministrski predsednik Kosciolkowski je odgovoril: Verujemo v konsolidacijo Evrope, prepričani pa smo, da se more doseči le tedaj, če bodo spoznale vse države samo po sebi umevno resnico, da se vprašanja, ki so za kako deželo življenjskega pomena, ne morejo rešiti brez njene sodelovanja in pristanka. Samo s tem pogojem se more zopet vzpostaviti zaupanje, ki je neobhodno potrebno za miroljubno sodelovanje narodov.

Bojimo se le, da bo Poljake nemara še kdaj močno bolela glava radi njihove čudne zunanje politike.

G. d'Annunzio, italijanski pisatelj, ki ga Slovenci le prebridko pomnimo radi Reke, je nevarno obolel. Star je sedaj 73 let.

V Palestini

so divjali nemiri. Arabci so nastopili proti Židom. Sovražnosti so se začele na dan, ko je bil ustvarjen zakoniti statut za židovske nacionalne domove. Arabsko prebivalstvo hoče v svoji domovini živeti mirno in bo zato odločno branilo svojo neodvisnost. Vsi arabski kongresi od leta 1919, dalje so zahtevali ustanovitev parlamentarne demokratične vlade in tudi dejstvo, da tej zahtevi še do zdaj ni bilo ustreženo, je eden izmed vzrokov sedanjih nemirov.

Angleži so morali nastopiti z vso energijo, da so pomirili razjarjena medsebojna nasprotja.

V Avstriji

se bje huda notranja borba za oblast. S tem zvezi pa je vprašanje vse Srednje Evrope in Balkana, Q tem pa prihodnj.

Kmetska mladina

Iz Zreč

Tukajšnje Društvo kmetiskih fantov in deklet je priredilo na belo nedeljo na sokolskem odru veselo igro »Trije vaški svetniki«. Igralo se je zelo dobro in tudi obisk je bil zadovoljiv. Zlasti razveseljivo je dejstvo, da je obiskalo našo igro dosti več ljudi, kakor istočasno predstavo Prosvetnega društva.

Razobesili smo pet ročno napisanih plakatov, ker pač nimamo toliko kapitala, kakor tukajšnje Prosvetno društvo, da bi lahko nabijali svoje plakate po vseh drevesih, vodnjakih, plotovih in voglih. Toda še teh malo plakatov ni imelo miru. Tukajšnji organist gosp. Mohorič je iste trgal in uničeval. Zato imamo priče na razpolago. Ko ga je predsednik našega društva drugi dan na to opozoril, mu je pred pričami zagrozil, da naj bo miren, ker sicer, da bo Društvo kmetiskih fantov in deklet razpuščeno. Upamo, da se dr. Ivan Tavčarjeva povest »4000« še ni uresničila, da bi mežnarji in organisti komandirali politično oblast.

Gospod Mohorič, povemo Vam in Vašim nestrpnim somišljenikom, da nas dosedaj politična oblast še ni razpustila in upamo, da nas tudi ne bo. Dokler pa obstoja naše društvo imamo isto pravico do izvešanja plakatov kakor Prosvetno društvo in nimate Vi prav nobene pravice, da trgate naše plakate, ker je to po zakonu kaznjivo. Ker smo pa mi boljši kot Vi, Vas zaenkrat ne bomo naznanili politični oblasti in zahtevali, da se Vas kaznuje. Povemo Vam pa, da v ponovnem slučaju tega ne bomo več potrpežli.

Na Vaši strani se dosti govori, da pod prejšnjim režimom ni bilo svobode. Vprašamo Vas, če Vi tako pojmuje svobodo. Če Vi tako mislite, da je svoboda, da se vsi ljudje eno stranke in da tudi v Zrečah lahko obstoja več društev. Malo konkurence je vedno zdravo in posebno pri društvi v malih krajih je ista največkrat pogonska sila njihovega delovanja.

Za enkrat naj zadostuje, če pa ne bo miru, imamo dosti podobnega gradiva na razpolago.

Zahvaljujemo se vsem tov. in tovarišicam za sodelovanje, Sokolskemu društvu za oder in prosimo prijatelje, da nam ostanejo še naprej naklonjeni.

Vihre

Dne 29. aprila bo imelo naše Društvo kmetiskih fantov in deklet svoj II. redni občni zbor pri tov. Janězu Pircu na Vihrah št. 14. Vljudo vabljeni vsi fantje in dekleta!

Št. Peter na Medvedjem selu

Društvo kmetiskih fantov in deklet bo imelo na praznik sv. Izidorja, t. j. 10. maja t. l., ob 15. uri v šoli svoj redni občni zbor. Za člane je udeležba obvezna, prijatelji društva so pa dobrodošli.

Sv. Bolfenk pri Središču

Društvo kmetiskih fantov in deklet sporoča, da ima svoj vsakoletni kmetijski praznik letos 7. junija v Lačavesi, ter prosi okoliška društva, da ta dan ne prirejajo svojih prireditvev. Na sporedu je povorka, mladinsko zborovanje, tekma koscev na travniku tovariša Vinke Praprotnika, polževa dirka kolesarjev, nato pa na bližnjem vrtu tovariša Ivo Štamparja srečolov in kmetiska veselica. Igra godba na pihala.

Za dobro razpoloženje in pristno kapljico je preskrbljeno! Zato vsi od blizu in daleč 7. junija v Lačavesi! Vabi in pričakuje vas mladina!

Bohinjska Češnjica

Tukajšnje Društvo kmetiskih fantov in deklet ima za sabo šele eno leto društvenega delovanja, pa ima že precej pestro kroniko. Čudno se zdi marsikomu, kako da je v najskrajnem gorenjskem kotu, v romantičnem Bohinju vzniklo edino društvo v tem predelu Gorenjske. Pa ni prav nič čudno, če upoštevamo, da je tu precej zavednih in naprednih fantov in deklet, ki skrbijo za povzdigo naše vasi.

Lani v juliju smo imeli ustanovni občni zbor. Predsednik Anton Sodja, tajnik Janko Stare in blagajnik Janko Langus so prevzeli nase skrb in težko nalogo. Kako vestno in temeljito je delovalo društvo pod njihovim vod-

Te dni je minilo 25 let, odkar je umrl eden izmed največjih slovenskih umetnikov, slikar Ivan Grohar. Rodil se je l. 1867. v Sorici na Gorenjskem kot sin kmetiskih staršev.

stvom, nam dokazujejo številne prireditve, ki jih je imelo društvo v prvem letu. Že 21. julija lani je bila zelo lepo uspela tekma ženjc. Ljudstvo je bilo zelo navdušeno, saj je bila to prva in edinstvena prireditev v našem kraju. Ob tej priliki nam je tudi Nj. Vis. knez namestnik Pavle blagohotno daroval dragoceno darilo.

Dne 13. oktobra se je vršila konjska dirka in vinska trgateg s šaljivo pošto. Pri dirki je tekmovalo osem tekmovalcev.

V zimskem času smo si iz skromnih dohodkov nabavili knjižnico, ki zelo koristi članom pri njihovi izobrazbi. Na pobudo našega društva se je novembra pričel v Boh. srednji vasi gospodinjiski tečaj pod vodstvom učiteljice gđe. Hiršanove. Tečajnice so bile večinoma članice našega društva. Pridno so se učile tri mesece in ob koncu februarja so kot zaključek tečaja uprizorile igro »Boj za doto« poleg nekaj pestrih točk. Ob tej priliki se gđe. Hiršanovi najlepše zahvaljujemo za veliko požrtvovalnost, ki jo je s svojim trudom doprinsla za izobrazbo naših deklet. Januarja smo dvakrat uprizorili igro »Črna žena« z glavno vlogo Francke in Joža Dobravca.

Da bi pa znali poleg svojega jezika še katerega drugega, je obiskovalo precej čla-

nov in članic nemški tečaj pod vodstvom ge. Albine Kosmač. Kot zaključek letošnjega dela smo v marcu uprizorili burko »Drzni plavač«, kjer je imel glavno vlogo tajnik Janko Stare.

Dne 19. aprila pa smo imeli svoj I. redni občni zbor, na katerem je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik: Sodja Anton, podpredsednica: Čuden Minka, tajnik: Stare Janko, blagajnik: Langus Janko.

Upamo, da bo novi odbor prav tako vestno vršil kulturno delo v naši vasi ter tako sčasoma doprinesel nam in našim potomcem lepše dni!

Frankolovo

Dne 26. aprila se je vršil na Frankolovem sestanku nekaterih Društev kmetiskih fantov in deklet konjskega pododbor. Določili smo za 10. maja skupni izlet na grad Landek. Vabimo vsa okoliška društva, da se istega polnoštevilno udeležijo.

Šmarnogorsko okrožje D. K. F. D.

je izkoristilo zadnjo nedeljo v obliki skupnega izleta na Sv. Katarino. Čeprav je tiskarski skrat v zadnjem »Kmetiskem listu« hudomušno zamenjal datum na 17. maja, se je kljub temu zbralo lepo število vnetih fantov in ugodno razpoloženih deklet. Celo iz daljnjih Moravč, Beričevega itd. so prihiteli tovariši in tovarišice in se niso ustrašili napore in dolge ture po polhovgrajskih dolomitih. Saj nas je vso pot spremljalo neprisiljeno izživljanje v obliki medsebojnih razmotrivanj, ogledovanj občudovanja vredne žilave borbe nekaterih tamošnjih stanovskih tovarišev s skopo naravno lego in kamenito zemljo — vmes pa se je razlegala razposajena pesem, godba in vrisk... Senzacija na tem izletu je bila tudi izbira najzabavnejšega tovariša in tovarišice, ki sta bila nato v Ločnici deležna privilegija v obliki »sole«! Z nepozabnimi vtisi smo se poslavljali šele zvečer in vseppek izražali željo, naj bi bilo takih in podobnih izletov čimveč.

Medvode

V nedeljo 26. t. m. je bil sicer po vremenu lep dan, toda na našo občino je že v zgodnjih jutranjih urah legla turobna žalost. Zvonovi so namreč oznanjali smrt našega dolgoletnega župana in splošno znanega posestnika in trgovca g. Josipa Šušteršiča. V torek popoldne pa smo ga v veličastnem sprevedu spremili na njegovi zadnji poti v Presko. Društvo kmetiskih fantov in deklet se je pogreba udeležilo tudi s svojim praporom, kateremu je rajni šele pred pičlim letom kumoval. Pokojni je bil vedno prepričan pristaš kmetškega pokreta in vnet propagator kmetške misli. Mladina je z njim zgubila svojega zvestega zaščitnika in podpornika. Vnetemu javnemu delavcu bodi ohranjen trajen in časten spomin!

Moste

Dne 5. aprila smo imeli I. redni občni zbor. Tov. predsednik otvori občni zbor, pozdravi vse navzočne, predvsem zveznega delegata tov. Gerželja. Tajniško poročilo izkazuje podrobno društveno delo. Društvo je imelo 12 sestankov, 6 odborovih sej, vršila se je proslava rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. ter žalna proslava obletnice smrti Nj. Vel. Aleksandra I. Nadalje smo imeli tekmo koscev, udeležili smo se tudi okrožne tekme žanjic v Vodicah. Priredili smo vinsko trgateg ter par izletov.

Po končanih poročilih so sledile volitve odbora. Izvoljeni: predsednik: Jagodic Peter; podpredsednica: Završnik Mici; tajnica: Zabret Tika; blagajnik: Hočevar Franc.

Tov. Gerželj kot delegat Zveze je ob zaključku pohvalil vse člane in članice za vztrajno in marljivo delo ter jih pozival, naj krepko slo-pajo po začrtani poti naprej!

Mlatič

Pokojnina in drugi očitki

Iz pisma tov. Pucija (Vrnjci, 25. IV.) posnemamo:

»S pošto dobim časih tudi kak izrezek iz domačih časopisov, da vidim kaj pišejo gg. politični nasprotniki o moji malenkosti. Ker se od tukaj mnogo bolje vidi za kulise, nego od doma, mi je njihova nervoza razumljiva in prav prijetna. Toda, strah pred menoj pa očitno pretiravajo! Res je, da jim nič dobrega ne želim in ne pripravljam, toda tako mogočen pa le nisem, kakor bi se dalo ugibati iz njihovih napadov. Poprišče domačih klerikalnih reptilov jim postaja za mojo malenkost preozko, pa izležejo zato po kukavičje po kakšno jajce v beograjsko »Samoupravo«, katerega istočasno objavijo v »Slovenec«, češ, glejte kaj piše srbski list o tem nesrečnem Puciju. Tam pri »Samoupravi« je stalni sotrudnik g. Smodej, bivši visoki funkcionar tiskovnega urada »v najtemnejših dneh diktature« — kakor bi rekel »Slovenec« — po 6. januarju 1929. Ta članek pa je daleč prekosil običajno politično-polemično dostojnost in mislim, da ga g. Smodej ni napisal. Prvič ne zato, ker je g. Smodej duhovnik, in drugič ne zato, ker se je sam »boril« s pravo črnogorsko hrabrostjo za pokojnino ter celo mene samega po nekem jamranju pripravil do tega, da sem se bil za stvar zainteresiral, pa na žalost izvedel, da njegova »borba« nima zakonite podlage. Ta članek meni namreč očita — pokojnino. Tisto zakonito pokojnino, ki se mi je odmerila za samo suho ministirovanje, brez kakih spričeval vojaških oblasti za sužnjevanje v bivši avstrijski armadi za časa vojske, brez različnih ordinarijatskih spričeval za to in ono itd. Mislim, da bi preč. g. dr. Pečjak moral krivce zlasati za take grdobje tudi takrat, kadar ne prihajajo tožbe skozi »Slovenčev« vrata. In če ne on, pa gotovo kdo drugi in ne siliti mene, da zopet s parlamentarne tribune prečitam tozadevni material —

Novice

Rojstni dan kneza-namestnika je bil v torek, 28. t. m.

Poljedelski učni tečaji za inozemce na jugovzhodni razstavi. V zvezi z jugovzhodno razstavo in poljedelskim strojnim sejmom od 7. do 10. maja 1936 v Vratislavi prirede poljedelski zavodi vseučilišča v Bratislavi znanstvena predavanja, ki se bavijo z najvažnejšimi vprašanji modernega poljedelstva v vzhodnoevropskem predelu. Poznani strokovnjaki vseučilišča in tehnične visoke šole bodo predavali iz svoje stroke ter poročali o najvažnejših napredkih in izsledkih svojih raziskav. Temu se bodo priključila pojasnila veččakov s poučnimi izleti. Na ta predavanja so se razposlala že pred dlje časom vabila v vzhodna in jugovzhodna evropska inozemstva. Radi prijav in vprašanj naj se obračajo inozemski interesi na akademsko inozemsko poslovvalnico v Vratislavi, univerza, soba št. 85.

× Podružnica Kmetijske družbe v Žaleu obvešča, da priredi v nedeljo dne 3. maja t. l. ob 9. uri dop. poskusno in propagandno škropljenje hmelja proti peronospori na njivi gosp. Mihaela Jošta pri Žaleu, nasproti gostilne Aubrecht. Sodelovalo bo 10—15 škroplilnic raznih tipov, domačih in inozemskih znamk, tako, da bo zamogel vsak na licu mesta vse škroplilnice pregledat in preizkusit. Hmeljarji, pridite polnoštevilno!

× Prvič je videl mesto osemdesetletni kmet Mihajlo Lipič iz vasi Rankoviča v Bosni, ko ga je te dni klicalo okrožno sodišče v Banja Luki za pričo. Ko je starec zagledal vlak, se je tako prestrašil, da je odšel v Banja Luko na konju. Lipič je izjavil na sodišču, da je imel enajst sinov in osem hčer. Po končanih poslih pri sodišču je takoj zapustil mesto, ker se mu prav nič ne dopade.

Hranilne vloge

vseh denarnih zavodov

vnovčuje

po najvišji ceni, takoj v gotovini

Alojziji Planinšek

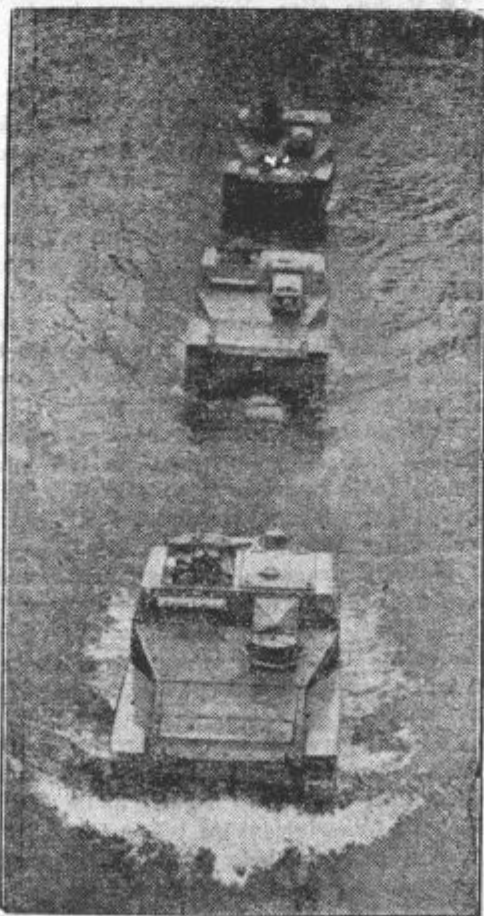
bančna poslov. pisarna

Ljubljana, Beethovnova ulica 14/II, telefon 35-10, ki Vam jamči za pravilnost in strogo solidnost v vseh poslih.

× Konferenca Balkanskega sporazuma in Male antante se bo vršila v Beogradu 4. maja.

× Drugič se je oženil v 85. letu starosti Arnavt Murtez Rustem Meka iz Djakovice s 16 let starim dekletom. Isti dan se je poročil tudi njegov sin s starejšo sestro mlade očetove žene.

× Z 18. letom je zopet spregovoril Rista Jovanović iz Južne Srbije. Ko mu je bilo osem let, ga je starejši brat, ki je bil kovač, hotel kaznovati. Prijel ga je in mu položil glavo na nakovalo ter s težkim kladivom zamahnil. Mladi Risto je iz strahu izgubil govorico. Deset let je bil nem. Starši so ga zaobljubili, vodili po raznih samostanih, molili in blagoslavljali. Toda vse ni nič pomagalo. Odvedli so ga tudi k neki stari babi, čarodejki, ki mu je podstrigla jezik. No seveda, tudi ta reč ni nič pomagala. Pred dvema mesecema so ga vpisali v šolo za manj nadarjeno deco, kjer se je v kratkem naučil čisto lepo govoriti.

Avstrijska armada ima že tudi oklopne avtomobile. Na naši sliki vidimo tako »zver«, ki dirja čez vodo o priliki nedavnih manevrov avstrijskih oklopnih čet v Brucku ob Leithi na Nižjem Avstrijskem.

× Poljski turisti v Jugoslaviji. Te dni je priplul v Dubrovnik turistovski parnik »Batoric«, ki je izkreal 628 potnikov, večinoma Poljakov.

× Kraljevska banska uprava v Ljubljani sporoča, da so sprejemni dnevi pri g. banu samo ob torkih in petkih in da ob drugih dnevih g. ban ne more sprejemati strank. Ljudje naj se tega drže in naj ne prihajajo ob drugih dnevih v Ljubljano, ker si s tem delajo stroške in nevšečnosti.

× Umrli je v Mariboru g. Vladimir Pušenjak, zadružni revizor in bivši poslanec SLS. Pogreb je bil preteklo soboto ob ogromni udeležbi ljudi. Pri odprtem grobu sta se od pokojnika poslovila duhovnik Umek in mariborski podžupan Žebot.

× Razrešeni šolski upravitelji. Dolgi vrsti razrešenih šolskih upraviteljev sta se pridružila g. Poplatnik Fran, šol. upr. pri Sv. Tomažu pri pri Ormožu, in Fr. Korbar, šol. upr. v St. Petru na Medvedovem selu.

× V Martjaneh je požar uničil gospodarsko poslopje posestnika in predsednika občine g. Vezirja. Ogenj je po vsem videzu podtaknil nek požigalec, ki ga orožniki pridno zasledujejo.

× Beograd dobi v kratkem moderno pristanišče in bodo vsa potrebna dela za to veljala 110 milijonov dinarjev.

× Na Golniku bodo povečali tamošnje zdravilišče za jetične. Za to je dovoljen s strani vlade kredit 3 milijonov dinarjev.

× V Ljubljani in okolici so lekarne prevzele prodajo plinskih mask civilnemu prebivalstvu. Taka maska stane Din 137-50.

× V Melinju v Prekmurju so potegnili iz vode truplo neznane ženske, ki je bila očitno umorjena. Lobanja je namreč popolnoma zdrobljena. Neznanka je bila stara 25 do 30 let.

× V Petrogradu so razkrili cel klub razvratnih in spolno skvarjenih ljudi, večinoma gospode, ki ni znala drugače ubijati časa, kakor da je na grd in nenaraven način stregla svojim nizkim strastem. Celu rešto teh ptičev je oblast zaprla. Sledovi drže tudi v Zagreb in Subotico.

× V Gaberju so v tamošnji kemični tovarni kradli galico. Zdaj so prišli tatovom na sled in zaplenili v neki drvarnici 200 kg ukradene galice in več drugih kemikalij.

× V Zagrebu je policija prišla 3 brezposelne delavce, ki so izdelovali 20dinarske kovance. Ponarejeni novci so slabo izdelani in jih je lahko spoznati.

× Nove poštne znamke v korist Jugoslovanske unije za zaščito otrok pridejo te dni v promet.

× V Zemunu imajo v tovarni za letala »Zmaj« vajenca Mihajla Velimiroviča iz Like. Deček je izredno nadarjen in je predložil že več lastnih izumov. Med drugim je izumil avtomatičen volan za avtomobile, avtomobilsko hupo, ki pri vsakem zavoju avtomatično daje znake, in avtomatično avtomobilsko zavoro.

× Konferenca higienskih zavodov. V petek se je pričela v Sarajevu konferenca direktorjev vseh higienskih zavodov v državi. Na konferenci razpravljajo o pobijanju malarije in nalezljivih bolezni ter o organizaciji higienske službe v državi.

× Iz Lemberga je doma kovaški mojster Matevž Jakelj, ki ga je celjsko sodišče radi uboja obsodilo na 2 in pol leta robije. Fantje so napadli njegovega sina in oče mu je šel na pomoč. Pri tem je z železom večkrat oplazil Jožeta Blazinška, ki je podlegel poškodbam.

× Na Spodnji Muti so pod okriljem podružnice Družbe sv. Cirila in Metoda pred kratkim v železarniški dvorani otvorili nov prosvetni oder. Novi postojanki v fronti dela za prosvetni napredek našega podeželja želimo z vsemi njenimi požrtvovalnimi delavci kar največ uspehov.

× Na Turškem vrhu je 40 letno posestnico Marijo Težakovo zadela kap, ko je bila sama doma s 5 letnim sinčkom. Otrok je stekel po očeta, ki je delal v vinogradu. Ko pa je Težak prihitel z jokajočim sinčkom domov, je našel ženo že mrtvo.

× Na Selah pri Zg. Polskavi so se pred dnevi posestniki Neži Kobanovi splašili mladi voli in jo povozili. Za posledicami poškodb, ki jih je tedaj dobila, je morala skrbna kmetska žena sedaj umreti. Žrtvi kmetskega dela bodi lahka domača zemlja, vsem njenim svojcem pa veljaj naše toplo sožalje.

× Na Zubačkem polju prično v kratkem graditi nov aerodrom, ki bo samo 4 do 5 kilometrov zračne črte oddaljen od morja.

× Dr. Bedeković predsednik upravnega sodišča v Celju, je bil 16. t. m., *dr. Bedeković* s 27 službenimi leti upokojen.

× Strel v glavo. V Dravogradu si je pogol kroglo v glavo v samomorilnem namenu finančar Kapun Franc. V brezupnem stanju so ga prepeljali v bolnico, kjer se bori s smrtjo. Vzrok tega obupnega dejanja, pravijo, da je beda v kateri je živel in baje neznosne družinske razmere.

× Iz Škale pri Slov. Konjicah je bil doma orožn. podnarednik Ludvik Mele, ki je podlegel v Beogradu hudi in težki operaciji. Truplo so danes (29. t. m.) prepeljali v Slov. Konjice, kjer bo položeno k večnemu počitku. Pokojniku blag spomin, svojcem naše toplo sožalje!

× V Gornji Lendavi je pogorelo gospodarsko poslopje posestnika Štefana Peršeta. Zgoreli so tudi svinjaki, shramba s krmo in obilo gospodarskega orodja. Škoda je velika, zavarovan pa je bil Perše le za neznamenit znesek. Ogenj je menda povzročila tleča cigareta, ki jo je nekdo iz nepazljivosti vrgel v listje.

× Pri Št. Vidu nad Ljubljano se je v soboto na cesti v Stanežičah pripetila huda nesreča. Neki 38letni Lovrenc Zadel je tako nesrečno padel s kolesom, da se je smrtno poškodoval in po takojšnjem prevozu v bolnico tudi umrl.

× V Mezirju ob Savinji je bil rojen duhovnik in ljudski pesnik Jožef Lipold - Rečički. Letos 29. marca je minulo 150 let izza njegovega rojstva. Napisal je vrsto preprostih in šaljivih pesmi, s katerimi je dramil in krepil narodno zavest svojih rojakov. Kot malone vsi vidni slovenski ljudje, je bil tudi on kmetski sin. Umrl je leta 1855.

× V Ličkem Novem so vlomile ponoči popolnoma oropali cerkev sv. Antona. Odnegli so obilo dragocenosti in tudi več predmetov, ki imajo zgodovinsko vrednost.

× V Beograd so pripeljali avto, v katerem je bil smrtno ranjen pokojni kralj Aleksander I. Avto je poklonila francoska vlada našemu vojnemu muzeju.

× V Ljubljani se je 28. t. m. pričela važna mednarodna tarfina konferenca raznih železniških uprav, ki bo uredila železniške tarife v mednarodnem prometu. Na konferenci so razen naših še zastopniki Avstrije, Češkoslovaške, Madžarske in Nemčije. Predseduje pa bivši direktor ljubljanske žel. direkcije g. Cugmus.

× Iz Zagorja je prispela v Beograd tričlanska rudarska deputacija, ki bo skušala doseči, da ostane višina državnih naročil premoga iz naših urdnikov vsaj ista kakor je bila pred 1. novembrom.

× Pri Slov. Bistrici se je pripetila huda avtomobilska nesreča. Trgovec Cvehtel, ki še ne zna dobro šofirati, je izgubil oblast nad volanom, radi česar se je vozilo z vso silo zaletelo v neko drevo. Trgovec in njegov spremljevalec Bukovnik sta zadobila pri tem smrtno nevarne poškodbe, avto pa se je popolnoma razbil.

× V Celju sta bili dve detomorilki obsojeni. Franciška Petek na 4 mesece zapora, pogojno za tri leta. Porodila je na stranišču, zavila dete v papir in vrgla v Savinjo. — Razdevšek Amalija je rodila na enakem kraju. Otrok pa ni bil živ in ga je zakopala pod neko vrbo. Tudi ona je bila obsojena pogojno na 3 mesece zapora. — Žalostna slika naših bednih razmer!

× V Mariboru je 85 družin brez strehe, oziroma se deloma stiskajo po preperelih vagonih in barakah.

× Slivnica pri Mariboru se imenuje nova občina, ki jo tvorijo vasi Čreta, Dobrovec, Hotinja vas, Orešna vas, Radizel, Skoke in Slivnica. Ti kraji so doslej spadali v občino Rače.

× V Trbovljah je nad 1000 oseb brez dela in preskrbe. Kaj bo šele, ako pridejo k tej bedi na vrsto še nove redukcije.

× Blizu Gederovcev je bil ustreljen delavec Senekovič iz Samošanov pri Ljutomeru. Pečal se je že delj časa s tihotapstvom raznega blaga, zlasti tobaka za njuhanje. Pri prekoračenju meje ga je zadela krogla obmejnega organa. Senekovič je umrl v bolnici v Murski Soboti.

Vojni minister, generaloberst v. Blomberg, je bil na dan Hitlerjevega rojstnega dne imenovan za gen. feldmaršala nove nemške armade.

Po svetu

× Pariška policija je te dni aretirala Slovence Ivana Kosa, ki jo hotel utihotapiti 42 kg opija. Drugi dan je policija prijela še dva enaka tiča, ki so jima zaplenili tudi večjo količino opija.

× Sonce umira. Sonce je ogromen rezervar sile. Ta sila neprestano oddaja toploto in to izžarevanje ima svojo težo. Računajo, da sonce zgubi z izžarevanjem dnevno 360 milijonov ton.

× Majhna sliva. V japonskem mestu Osaki raste že 500 let majhno slivovo drevo, ki je visoko komaj 91 cm.

× Amerika se oborožuje. Ameriški senat je sprejel zakonski načrt o oborožitvi v zraku. Po tem zakonu bodo Združene ameriške države zgradile tekom 5 let 4000 vojnih letal.

× Lov na kite je prepovedala avstralska vlada Japoncem v južnem ledenem morju. V ondotnih vodah so lovi na kite zelo bogati in nudi nekaterim državam velike dohodke. Japonci so brez posebnih dogovorov pričeli loviti v teh vodah kite in so kmalu razvili iz tega zelo bogato panogo svojega gospodarstva. Avstralsko prepoved lova gotovo ne bodo mirno sprejeli.

× Mednarodna letališča na Češkoslovaškem predlaga francosko časopisje. Na teh letališčih bi našli svojo oporišče v prvi vrsti težki vojni bombarderji ruskega zrakoplovstva. Ti predlogi so zbudili v Nemčiji veliko nevolje.

× Stara granata je eksplodirala v bližini Kukuša in ubila dva kmeta, enega pa težko ranila. Kmetje so našli na travniku staro granato in hoteli pobrati iz nje smodnik in cink. Pri tem so povzročili eksplozijo, ki je povzročila hudo nesrečo.

× Padarstvo je najbolj razvito v Nemčiji. Društvo narodov je objavilo statistiko, iz katere je razvidno, da je bilo Nemčiji prijavljenih leta 1930. 12.942 padarjev. Od teh je 3094 žensk.

× Kanadska vlada je sklenila priznati Sovjetsko Rusijo in vzpostaviti z njo diplomatske odnose. Le redke so še države, ki nimajo z Rusijo diplomatskih zvez.

× Od lakote in raznih kužnih bolezni je pomrlo na Kitajskem v zadnjih 60 letih 90 milijonov ljudi. Kljub temu pa se število prebivalstva ni zmanjšalo. Kitajska je na drugem mestu

v hitrosti naraščanja prebivalstva. Tam se je število prebivalstva v 60 letih podvojilo. Rusija stoji v tem pogledu na prvem mestu. V Rusiji se je število prebivalstva podvojilo v 27 letih.

× Amok imenujejo na Daljnem Vzhodu neke vrste blazne besnosti, ko bolnik vprav zverinsko zdivia in končno ugonobi še sam sebe. Nekaj podobnega se je pred kratkim pripetilo na Madžarskem v kraju Nyiregyhaza. Izvošček Franc Kozma je v navalu take blaznosti s sekuro pobil svojo ženo, ji odsekal obe roki in truplo raztelesil. Enaka usoda je doletela ženino mater. Lotil se je bil tudi tasta in mu zadal več nevarnih ran. Nato je odšel v bližnji gozd, kjer se je obesil.

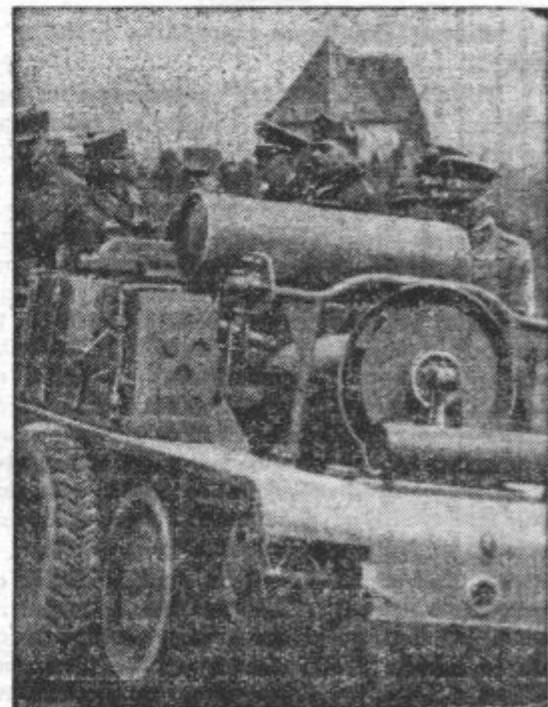
× Rudolf Dertil, ki je poskušal že l. 1933. ubiti bivšega avstrijskega kancelarja Dollfusa in bil zaradi tega obsojen na pet let težke ječe, je bil te dni pomiloščen.

× Judje, skrb človeštva. Na vsem svetu živi okrog 16.240.000 Judov. Od tega jih živi nad pet milijonov v ameriških državah. Drugi so raztreseni po Evropi in drugod. Hitler jih je že nad 50.000 izgnal iz Nemčije in proti njim izdal več ostrih zakonov ter jih povsem ločil od nemškega naroda. Znani so svoječasni pogromi proti Judom v Rusiji. Pred sto leti so jih izgnali iz Španije. Jude smatrajo vsi narodi za človeške zajedalce. Judje imajo v rokah svetovni kapital in časopisje. Judje stvarno vladajo svet. V kapitalističnih državah so prvi in tudi v komunističnih. Tudi v Jugoslaviji se vodi ostra borba med zagrebškim in beograjskim kapitalom, ki pa sta oba v judovskih rokah. Judje povzročajo vsem narodom velike skrbi.

× Opičja svatba v Indiji. Med Hindij obstoja verska sekta (ločina) z imenom — sadhu. Člane te sekte verujejo v opičjega boga Menamuna, od katerega po njih mnenju izvira moški. Zato imajo opice v velikih časteh in zlasti slovesno obhajajo opičje svatbe. V mestu Surat so ondan z velikimi slavnostmi praznovali tako poroko. »Zenin« in »nevesta« sta bila oblečena v razkošna, dragocena oblačila. V dolgi procesiji so ju na okrašenem vozu sprevaljali po mestu. Spremljali so ju številni sadhujski svečeniki, ki živijo v strogi vzdržnosti, v sprevodu pa je za njimi stopalo na desetstisoče vernikov.

× Nesreča se je nedavno pripetila v berlinski podzemni železnici. Ponesrečenih je bilo 19 oseb. Oblasti so aretirale pet gradbenih inženjerjev.

× Havansko mesto Kvetó je bilo popolnoma uničeno po požaru, ki je te dni izbruhnil in več dni divjal po mestu.

Na novo oborožena Avstrija si na vse načine prizadeva, dati čim več poudarka svoji vojski. — Na sliki vidimo zastopnike Nemčije, Italije in Madžarske, ko ogledujejo nov motorni voz, ki lahko vozi po kolesih in po traktorski verigi.

**Sargov Kalodont zoper zobni kamen bo pomagal –
da zob prehitro Vam ne bo omagal!**

DOMAČI IZDELEK

SARGOV

KALODONT
PROTI ZOBNEMU KAMNU

Občni zbor

Zveze slovenskih zadrug

(Nadaljevanje.)

Delo Zveze

Lani smo nadaljevali s prizadevanji v dveh smereh: na eni strani za dokončno in zadovoljivo ureditev kmetijske zaščite, nadaljnje znižanje obrestne mere in poživitev denarnega trga, na drugi strani za obrambo zadrugne organizacije pred težavami.

Glede kmetijske zaščite je treba reči, da sicer nismo dočakali niti definitivne niti zadovoljive rešitve, dosegli pa smo v začetku leta vsaj toliko upoštevanja, to predvsem po zaslugi onih tedanjih ministrov, ki so aktivni zadrugarji, da je bil v uredbi upoštevan kočljiv položaj zadružništva, ki predstavlja obenem upnike-vlagatelje in dolžnike-člane, ki so oboji pretežno pripadniki kmetijskega stanu. Zavedajoč se velike gnotne pa tudi socialne odgovornosti je zadružništvo pri sestavljanju odplačilnega načrta šlo srednjo pot med interesi obeh skupin, pri izvrševanju načrta pa je postopalo skrajno socialno in tako dokazalo ne samo, da se zaveda svojih socialnih nalog, temveč tudi, da proti njemu ni treba z zakoni ščititi njegovega članstva. Resolucije dokazujejo, da bi zadružništvo hotelo iti mnogo dalje, saj je predlagalo samo 2 % obrestno mero za kmetijske dolgeve in celo 25letni odplačilni rok; če bi mu dopuščale obveznosti do vlagateljev, bi tudi prostovoljno nudilo take ugodnosti dolžnikom. Žal država ni niti izpolnila svoje obljube glede preskrbe sredstev za delo odpis kmetijskih dolgov, niti ni zaščitila zadružništva z uredbami pred upniki na zadovoljiv način. Imamo torej (trajno nemogoč) paradoks, da velja nasproti dolžnikom 12letni, nasproti upnikom kvečjemu 6letni moratorij in visok maksimum obrestne mere za vloge, primeren kvečjemu za čas ugodne konjunktore. Zato ni nič čudnega, če oboji (vlagatelji in dolžniki) odklanjajo zaščitne predpise in zahtevajo definitivno ureditev odnosov na način, ki bo omogočil skorajšnjo sanacijo in normalizacijo kreditnih razmer.

Obrestna mera je bila lani z uredbo zopet nekoliko znižana, vendar premalo, saj že površen vpogled v rentabiliteto gospodarskih obratov kaže, da je 10 % maksimalno za posojila preveč. Po našem mnenju in obrazloženem predlogu vladi bi morala biti obrestna mera vsaj še za par odstotkov nižja. Naša organizacija je temu spoznanju tudi sledila in znižala obrestno mero za vloge na 3 % do 4 %, za posojila pa na 4 1/2 % do 9 %. Velike razlike pri posojilni obrestni meri izvirajo iz okoliščin, da moramo upoštevati dohodke dolžnikov, saj je merodajno ne koliko bi moral, temveč koliko more kdo plačati. Povprečno se obrestujejo vloge po 3 1/2 %, posojila kmetiska po 5 1/2 %, ostala pa po 7 1/2 %. Če bo trajala kriza dalje, tudi tako znižane obresti ne bodo zlepa v celoti plačane. Precejšnja razlika med vložno in posojilno obrestno mero je potrebna kot premija za kritje verjetnih izgub radi dolgotrajne krize.

Najmanjši napredek smo doživeli pri najbolj perečem vprašanju, t. j. pri prizadevanjih za normalizacijo denarnega trga. Kljub ponovnim in dobro utemeljenim predlogom merodajni činitelji niso prišli preko obljub,

da bodo napravili red. Res je obča kriza največ kriva počasni cirkulaciji denarja in nezaupanju v denarne zavode, vendar zato še ni treba prepustiti usodi ta nepogrešljivi instrument modernega gospodarstva. Če že ni možno pomnožiti denarja ali pospešiti njegovega toka, tedaj bi lahko vsaj že reformirali in modernizirali naše privatne kreditne organizacije. Nemci, po katerih so posnete naše, so že zdavnaj spoznali njihovo zastarelost in jih že tudi temeljito reformirali, enako tudi v drugih državah, le pri nas samo sestavljamo zakonske načrte, ki obleže v miznicah.

Druga stran našega dela je obsegala pouk in pomoč zadrugam, kako naj poslujejo v današnjem času, da se bodo čim bolj izognile grozečim škodam. To delo je bilo v toliko uspešno, v kolikor so uprave zadrug še mogle in hotele preiti od patrijarhalnih običajev, primernih v normalnih razmerah, k rigoroznejšim in zamotanejšim načinom poslovanja.

Pri tem nam je služil v prvi vrsti Zadrugni vestnik, ki smo ga nekoliko povečali z racionalnejšo izrabo prostora. Pritožb nad njegovo vsebino nismo slišali, sodelovanja naših zadrugarjev pa še vedno pogrešamo.

Za nujnejša in zaupnejša obvestila in navodila smo se posluževali okrožnic, ki smo jih poslali zadrugam 8, in dopisov, ki jih izkazuje opravljeni zapisnik 10.636, torej nekoliko več kot predlanskim.

Najtežje zadeve pa smo obravnavali ustmeno v pisarni ali pri zadrugah na številnih konferencah in razgovorih.

V kolikor so nam dopuščala sredstva, smo tudi lani vršili zadrugni pouk in propagando. V ta namen smo objavili vrsto člankov v Zadrugnem vestniku in drugih časopisih ter mnogokrat predavali na raznih gospodarskih in mladinskih tečajih, parkrat tudi v ljubljanskem radiu. V zadrugno šolo smo tudi lani sprejeli 12 učencev, ki so jo vsi izdelali z dobrim uspehom.

Revizije zadrug so bile še bolj zamudne kakor prejšnja leta. Je pač potrebna ne samo čedalje večja natančnost in odločnost pri revizijah, temveč tudi revizorjeva pomoč, saj so premnogi funkcionarji zadrug vedno manj kos naravnost neverjetnim težkočam, pa tudi pasivnemu odporu mnogih članov, zlasti dolžnikov.

Še vedno lahko rečemo, da večina zadrug uspešno in v redu posluje, mnoge naravnost vzorno; pa tudi morala ne popušča povsod. V večini primerov je bila revizija in morebitna njej sledeča intervencija Zveze uspešna, v nekaterih pa se je žal izkazalo, da bi bila potrebna tudi primerna izvršilna moč revizije. Grožnje s prijavo sodišču se malokdo boji, saj je kazen malenkostna v primeri s škodo, izključitve — kot zadnjega disciplinskega sredstva — se pa tudi prav nemarni zadrugarji ne boje, saj se s tem iznebe pogostejšega nadzora. Slej ko prej ugotavljajo revizijska poročila, da poleg pomanjkljive poslovne spretnosti marsikje tudi čut osebne odgovornosti ni dovolj razvit, zlasti ne pri mnogih nadzorstvih, ki prepuščajo vso skrb revizorju, kakor da ne bi bilo potrebno stalno opazovanje in pogosto pregledovanje poslovanja.

Kljub velikim zamudam so revidirali naši revizorji 167 zadrug, poleg tega pa 147 zadrugam tudi uredili knjigovodstvo ali vsaj sestavili računske zaključke.

Pravici in resnici na ljubo moramo ugotoviti, kljub posameznim izjemam, da funkcionarji zadrug pri vsej težki borbi za svoj obstanek s podvojeno vnemo sodelujejo in vdano prenašajo nevšečnosti. Posamezni pa seveda niso več kos nalogam in že popuščajo.

Članstvo

Lani se je ustanovilo z našim sodelovanjem in pristopilo med naše člane 14 zadrug.

Ostale prošnje za ustanovitev ali sprejem v naše članstvo smo odklonili, ker niso bili dani vsi potrebni pogoji za uspešno delovanje dotičnih zadrug.

Likvidirale so lani 4 zadruge.

Posameznih vrst zadrug smo imeli konec leta: Kreditne zadruge 150, Nabavljalne in prodajne zadruge 29, Mlekarske zadruge 31, Živinorejske in pašne zadruge 32, Kmetijske strojne zadruge 19, Električne zadruge 24, Obrtne zadruge 17, Stavbinske in nasebnske zadruge 24, Vodovodne zadruge 16, Tiskovne in založniške zadruge 8, Vinarske in sadjarske zadruge 5, Zavarovalne zadruge 6, Osrednje kmetijske zadruge 2, raznovrstne zadruge 14; skupaj 377.

Denarno poslovanje Zveze

Tudi lansko leto so zadruge z malimi izjemami samo dvigale svoje blagajniške rezerve pri Zvezi. Izplačati pa smo jim mogli samo toliko, kolikor nam je uspelo izterjati

Peronospora

ne škoduje Vašemu vinogradu,
ako škropite z znano 99—100 %

MODRO GALICO
»ZORKA«

od zadrug-dolžnic. Kljub močnemu pritiskanju veliko ni uspelo izterjati, ker so dolžnice v skrajnem slučaju pobegnile pod zaščito. Zanimivo je, da se je tudi tu videlo, v katerih krajih je kriza hujša. Dočim so vzhodni predeli, kjer prevladujejo poljske kulture, še precej odplačevali, pa na zapadu, kjer prevladujeta živinoreja in gozdarstvo, nismo mogli skoraj nič izterjati; tudi dokaz, da prav ti dve panogi najbolj pritiska kriza. Precej izplačili je uspelo izvršiti z brezgotovinskimi prenosmi, kar jasno kaže račun prometa. Nekatere zadruge pa so vendar tudi nekoliko vlagale. Toda ker je bil to t. zv. »novi« denar, z njim nismo mogli razpolagati, najmanj pa za izplačilo »starih« obvez.

K posameznim večjim postavkam računskega zaključka pripominjamo:

Blagajniška gotovina je znašala 85.225 Din, ker so prav konec leta dospela nekatera vplačila, dočim med letom včasih niti za najnujnejše potrebe ni bilo gotovine.

Naložbe pri drugih denarnih zavodih so se dvignile od 105.824 Din na 478.753 Din. Razlika je gori omenjeni »novi« denar zadrug, ki so ga začasno shranile pri Zvezi, le-ta pa pri Narodni banki. Obrestujemo ta denar zelo nizko, služi nam pa od časa do časa pri izmenjavi reeskontnih menic.

Kredit, podeljeni zadrugam, so se znižali za 1.197.159 Din in znašali konec leta še 26.637.277 Din. Kljub vsemu nam je torej uspelo nekaj izterjati. Pripomniti moramo, da smo prešli večji del v obliki prepisov, torej brez gotovine. Večina dolžnih zadrug je plačala samo obresti, nekatere tudi del glavnice, nekatere pa niti obresti. Poslužili smo se vseh sredstev, da pridemo vsaj do obresti, vendar nam to povsod ni uspelo. Treba je torej čakati, da kriza popusti ali da se pojavijo kupci za zadolžene objekte. V takih primerih smo skrbnejše ocenjevali zavarovanje kreditov in v nekaterih primerih dosegli izboljšanje garancije. Krediti so donosali povprečno 6 $\frac{1}{4}$ %. Vendar obrestna mera ni bila enotna, ker je donosnost zadrug zelo različna in smo morali zlasti čisto kmetiskim zadrugam računati prav nizke obresti.

Vrednostni papirji so se znižali za 173.821 dinarjev radi prodaje nom. 217.800 Din investicijskega posojila, zvišali pa za kurzni dobiček. V bilanci so izkazani po nominali, oni, ki niti niso, pa po borznih tečajih. Donosali so povprečno 6-6 %. Prodajali smo jih radi potrebe po gotovini, vendar samo v kolikor smo mogli doseči ugoden tečaj. Bilanca jih izkazuje še za 630.651 Din.

Hiša je izkazana po običajnem 2 % odpisu radi obrabe za znesek 914.286 Din. Dasi smo stanarino zadnja leta nekoliko znižali, tako da sorazmerno ni visoka, vendar donosa hiša 4 % čistih, če pa štejemo tudi nezaračunano ceno poslovnih lokalov, tedaj pa donosa 6 % čistih. Ne samo redna amortizacija in plačevanje najemnine, temveč tudi ta donosnost kaže, da je nizko bilancirana.

Vloge zadrug so ostale skoraj nespremenjene, kar pomeni, da smo jih izplačali za dober iznos nateklih obresti, deloma v gotovini, deloma v prepisih. Znašale so še 23.913.562 Din. Stale so nas povprečno 4 $\frac{1}{2}$ %. Izplačevati nismo mogli po zahtevah, oz. potrebah zadrug, temveč po možnostih izterjavanja kreditov.

Kredit pri Narodni banki se je znižal za 435.500 Din in je znašal konec leta še 2.930.000 dinarjev. Nekatere zadruge so namreč plačale svoje menice, novih pa nismo iskali, ker je ta kredit kljub lanskemu znižanju obrestne mere na 5 % še vedno drag za današnje razmere, oziroma za rentabilnost zadrug.

Zadružni pomožni sklad se je znižal skoraj za polovico in je znašal še 712.451 Din. Razliko smo v smislu pravilnika porabili za sanacijo treh zadrug. Čeprav smo sanirali za enkrat najtežje primere, se vendar bojimo, da bo treba še dalje zbirati fond, da bomo sa-

Jugovzhodna razstava v Vratislavi od 7.—10. maja 1936

Nemška industrija razstavlja: Poljedelske stroje in orodje, poljedelsko-industrijske obratne naprave, gnojila, splošno strojno gradbo, silotvorne naprave, orodja in orodne stroje, prevozna sredstva, osebna in tovorna vozila, preskrbo z vodo, zdravstvene in gasilske naprave, elektrotehniko, radijske aparate, gradbeni material, selitvene naprave in pisarniške potrebščine.

Središče trgovine med Velika udeležba jugovzhodnih držav!
Jugoslavijo in Nemčijo Uvozne olajšave za surovine in poljske pridelke v Nemčijo.

Velika jugoslovanska kolektivna razstava po mednarodnem komiteju jugoslovansko-nemške trgovske zbornice v Beogradu.

Sejemske izkaznice in znižani vozni listki pri vseh potniških uradih, glavno zastopstvo: **Putnik A. G.** za potovanja in tujski promet, **Beograd, Kolarčeva 1.**

Podrobnejša pojasnila pri **Narodnem komiteju jugoslovansko-nemške trgovske zbornice, Beograd, Kraljev trg 15, palača beograjske trgovske zbornice.**

nirali vse v poštev prihajajoče zadruge, saj posledicam krize še ni videti konca.

Lastno premoženje (deleži in rezerve) se je zopet zvišalo, in sicer za pripis lanskega bilančnega prebitka, obresti rezervnega sklada in kurznih diferenc v skupnem znesku 135.088 Din in je znašalo konec leta že 1 milijon 195.332 Din.

Upravne stroške smo do skrajnosti skrčili, to največ pri uradniških dajatvah. Celoletno znižanje znaša napram prejšnjemu letu dobrih 82.000 Din.

Upravni dohodki so nekoliko manj nazadovali, tako da smo zaključili bilanco s čistim prebitkom v znesku 39.736 Din.

Celotno znižanje obresti za kredite je zneslo 283.859 Din, kar pomeni, da smo za ta znesek olajšali bremena zadrugam-dolžnicam.

Poročilo nadzorstva

Poročal predsednik K. Müller

Nadzorstvo je pregledalo vse bilančne postavke, jih primerjalo s knjigami in prilogami ter ugotovilo, da je računski zaključek pravilno sestavljen.

Dalje je pregledalo jamstvene in druge listine ter se prepričalo, da so krediti primerno zavarovani. Prav tako je ugotovilo, da so tudi ostala aktiva gospodarsko in varno upravljana in da se vse poslovanje Zveze vrši po določenih pravilih in po zadružnih načelih.

Nadzorstvo predlaga obnemu zboru, da podeli načelstvu in nadzorstvu razrešnico.

Revizijsko poročilo

Zveza je bila pretečeno jesen revidirana in je član njenega nadzorstva g. Ivan Klun prečital izčrpno revizijsko poročilo, ki je poleg nekaterih formalnih pripomb in poslovnih nasvetov zelo laskavo in pohvalno, zato ga je občni zbor vzel z zadoščenjem na znanje.

Razrešnica upravi

Po poročilih in kratki debati je občni zbor soglasno odobril lanskega delo Zveze in z odobravanjem in pohvalo izrekel načelstvu, nadzorstvu in uradništvu razrešnico.

Proračun in zadružni sklad

Občni zbor je po kratki debati soglasno odobril proračun in članske prispevke za tekoče leto, ki bodo bistveno enaki prejšnjemu letu.

Dalje je občni zbor tudi letos odobril 5 % prispevek od čistega dobička včlanjenih zadrug za pomožni zadružni sklad po uredbi o

zaščiti in sanaciji kreditnih zadrug, iz katerega sklada podeljuje Zveza prispevek zadrugam, ki vsled krize z lastnimi dohodki ne morejo več vzdrževati gospodarskega ravnotežja in ki so vredne, da se jih ohrani pri življenju.

Volitev nadzorstva

Na predlog šolskega ravnatelja g. Antona Gnusa je bilo soglasno na novo izvoljeno dosedanje nadzorstvo, in sicer:

za predsednika: g. Karel Müller, župan in posestnik v Črnomlju;

za podpredsednika: g. Vrhovec Stanko, šolski upravitelj v Logu pri Brezovici;

za odbornike pa: gg. Golja Ivan, posestnik, Metlika; Goričar Matija, ban. svetnik, župan in posestnik, Mozirje; Klun Ivan, župan in posestnik, Ribnica; Krulej Ernest, ban. svetnik in posestnik, Sevnica; Šumer Hinko, šolski nadzornik v p. Ljubljana.

Na predlog uprave je občni zbor sprejel sledeče resolucije:

Zaključek

Ob 13. uri je občni zbor zaključil svoje koristno delo in so se delegati razšli v prepričanju, da je organizacija kljub dolgotrajni krizi trdna in kljub vsem težavam polnega življenja zmožna.

Nova uredba o zaščiti kmetov in zadrug

Dne 22. aprila t. l. je izšla uredba, ki predpisuje, da se odlagajo do 1. oktobra vse izvršbe za kmetijske dolgovne. Do tega dne torej se ne smejo vršiti prisilne prodaje nepremičnin itd. za kmetijske dolgovne, zaščitene z uredbo o zaščiti kmetov z dne 30. septembra 1935.

Dobili smo pa tolmačenje, da ta predpis ne velja za kmetijske dolgovne, ki so napravljeni pri kmetijskih zadrugah, ker so ti dolgovi izvzeti iz uredbe od 30. septembra 1935 in velja za njih posebni odplačilni načrt, ki je bil sestavljen na podlagi čl. 4. uredbe od slovenskih revizijskih zvez in objavljen dne 14. decembra 1935 v našem »Službenem listu«. Zadruge, ki so včlanjene v Zvezi slovenskih zadrug, Zadružni zvezi in Zvezi gospodarskih zadrug v Ljubljani, bodo tudi v bodoče poslovale napram dolžnikom-kmetom po predpisih navedenega zadružnega odplačilnega načrta.

Dosedanje postopanje zadrug s kmetijskimi dolžniki dokazuje, da so zadruge z rednimi in poštenimi dolžniki postopale skrajno praznesljivo in zato gotovo tudi izjemnega položaja, ki ga danes uživajo, ne bodo zlorabljale.

Agrarna banka

Preteklo nedeljo se je vršil v Beogradu občni zbor delničarjev Priv. agrarne banke. Iz poročila upravnega odbora je razvidno, da je banka od ustanovitve pred šestimi leti odobrila in izplačala 20.491 dolgoročnih hipotekarnih kreditov v znesku Din 571.685.606 — 104.698 zadruženih posojil na zadolžnice in menice v znesku 328 milij. 274 tisoč dinarjev — 66 posojil združenim organizacijam v znesku Din 323.905.601 ter 2.841 meničnih in lombardnih posojil v znesku Din 24.678.492. Skupno je dala torej Agrarna banka kmetijstvu na razpolago okrog 1 milijarde 250 milijonov dinarjev.

Slovenija je dobila od tega jako malo, kar je treba pripisati previsoki obrestni meri in težkim pogojem za posojila.

Agrarno banko je nujno potrebno temeljito reformirati in pogoje za posojila poenostaviti. Banko je treba decentralizirati in kredite po gotovem ključu razdeliti na posamezne banovine.

Stanje vplačanega kapitala je znašalo na dan 31. decembra 1935 1.378.079 delnic v nominalni vrednosti 689.039.500 dinarjev. Čisti dobiček za preteklo leto znaša Din 34.385.395.

Pokret »Gospodarske sloge« v Srbiji

Kmetska samopomoč, ki so jo pričeli z uspehom izvajati hrvatski kmetje in ki jo organizira v Sloveniji Kmetijska družba, se je prenesla tudi na srbijanska tla. Srbski kmetje so toplo pozdravili pobudo njihovih sotrpinov na Hrvatskem ter pričeli tudi sami z organizacijo samopomoči za dviganje cen kmetijskih pridelkov ter zaščito vseh drugih kmetijskih interesov.

Pretekli teden se je vršil velik sejem v Valjevu. Odbor za kmetsko samopomoč je izdal na vse kmete letak, v katerem jih opozarja, da naj sejem bojkotirajo in ne priženo nanj niti živine, niti ne prineso na trg drugih kmetijskih pridelkov. Kmetje so se izdanih navodil točno držali. Akcija je odlično uspela.

Odbor za kmetsko samopomoč je izdal istočasno tudi letak proti previsoki mestni trošarini in taksam, ki so hudo prizadele zlasti reveže.

Obnova žitnega režima

Iz vladnih krogov se doznava, da se vlada peča z vprašanjem zopetne uvedbe žitnega režima. Letošnja letina kaže zelo dobro in računajo, da bo najmanj 70.000 vagonov pšenice ostalo za izvoz. Padeč cen je vsled tega neizbežen. Da se to prepreči, namerava vlada določiti najnižje cene. Lepo je, da vlada za to skrbi, toda pripomniti moramo, da se mora istočasno določiti najnižje cene tudi za vse ostale kmetijske pridelke, sicer bo Slovenija zopet utrpela stomilijonsko škodo.

Znižana cena knjigi Dr. B. Dragaš »Pomoč novorojenčku in dojenčku«. Knjiga stane samo 16 Din.

Važnejša radio predavanja

od 3. do 10. maja 1936.

Nedelja, 3. maja, 9.40: Verski govor (prior Valerian Učak). — 16.00: Širša organizacija mlekarstva v Sloveniji (g. inž. Šabec). — 17.00: O

ženskih poklicih (ga. prof. Dora Vodnikova).

Ponedeljek, 4. maja, 18.00: Zdravniška ura: O sončenju.

Torek, 5. maja, 18.40: Filozofija zadružnega gospodarstva — pregled (g. dr. France Veber).

Petek, 8. maja, 18.00: Praznovanje materinskega dneva.

Sobota, 9. maja, 19.50: Zunanji politični pregled (g. dr. Alojzij Kuhar).

Sejmi

3. maja: v Fari, Loki pri Zid. mostu, Selcih in v Ložu.

4. maja: v Murski Soboti, Črenšovcih, Slov. Bistrici, Sv. Juriju ob j. žel., Novem mestu, Kranju, Metliki, Celju, Kočevju, Dolih, Vrhu, Domžalah, Jesenicah, Krškem, Litiji, Poljanah, Sorici, Srednji vasi, Sv. Lovrencu, Svecini, Gornjem gradu, Sv. Trojici v Sl. gor.

5. maja: v St. Gothardu, Šmarju, Sv. Vidu, Sv. Ema, Šmarju pri Celju, Trbovljah, Dol. Lendavi.

6. maja: v Veržetu, Martjancih.

7. maja: v Mokronogu, Črnomlju, Toplicah, Sp. Kostrivnici, Turnišču.

8. maja: v Zaverših, Polju.

9. maja: v Vel. Brusnicah.

Vrednost denarja

1 ameriški dolar	Din 43-54
1 nemška marka	Din 17-54
1 švicarski frank	Din 14-27
1 angleški funt	Din 217-35
1 avstrijski šiling	Din 9-70
1 francoski frank	Din 2-88
1 češkoslovaška krona	Din 1-81

OBČINA MEDVODE

javlja tužno vest, da je dne 26. aprila t. l. umrl na svojem domu v Seničici njen velezaslužni, dolgoletni predsednik, gospod

JOSIP ŠUŠTERŠIČ

POSESTNIK IN TRGOVEC, IMETNIK REDA SV. SAVE IN JUGOSLOVANSKE KRONE.

Pogreb je bil v torek, dne 28. t. m., ob pol 5. popoldne iz hiše žalosti, Seničica štev. 1, na farno pokopališče v Preski pri Medvodah.

Pokojniku, ki si je za našo občino pridobil neveljnih zaslug, časten spomin.

Medvode, 27. aprila 1936.

Hranilnica kmečkih občin v Ljubljani

javlja tužno vest, da je njen dolgoletni član upravnega odbora in ravnateljstva, gospod

Šušteršič Josip

posestnik in predsednik občine Medvode

dne 26. aprila t. l. preminul.

Pokojnika ohranimo v blaženem in trajnem spominu!

Ljubljana, 27. aprila 1936.

DENAR naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

reg. zadr. z neomejeno zavezo

v LJUBLJANI, Tavčarjeva (Sodna) ulica štev. 1

Telef. št. 28-47. Rač. pošt. hran. št. 14.257. Brzjavi: „Kmetijski dom“. Ziro rač.: Narodna banka

Vloge na knjižice in tekoči račun sprejema proti najugodnejšemu obrestovanju — večje stalne vloge po dogovoru. // JAMSTVO ZA VSE VLOGE presega večkratno vrednost vlog. // Strankam nudi brezplačno poštne položnice za nalažanje denarja. // Vložne knjižice drugih zavodov sprejema v inkaso. Sploh vrši vse denarne posle, ki spadajo v delokrog denarnih zavodov.

BLAGAJNISKE URE: Ob delavnikih od 8—12 in od 3—5, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12¹/₂ ure.

Podružnici: KAMNIK — MARIBOR

Stanje vlog: Din 35.000.000—

Rezerve: Din 1.300.000—

Kupujte domače blago!

Modra galica „Solnce“

Sporočamo vsem cenjenim odjemalcem, da smo uredili novo moderno tovarno za izdelovanje modre galice (bakrenega sulfata), ki jo pridelujemo v tolikih količinah, da moremo zadostiti vsakemu povpraševanju po njej.

Naša modra galica se bo prodajala pod znamko „SOLNCE“ in bo imela zaščitno znamko; vinski list z grozdom in hmeljski list s hmeljskim sadežem.

Galica iz naše tovarne je prvovrsten, čist izdelek, ki ne zaostaja za najboljšimi svetovnimi in domačimi znamkami.

Našo galico so kemično preizkusili in analizirali:

1. tovarna sama, ki je našla čistoče 99,67 %;

2. Kemijska poskusna in kontrolna postaja v Ljubljani, ki je našla čistoče 99,77 %;

3. Kemični inštitut Univerze v Ljubljani, ki je našel čistoče 99,98 %.

Na podlagi teh analitičnih ugotovitev jamčimo čistočo galice od najmanj 99,5 %, medtem ko zahtevajo zakonski predpisi za promet z modro galico samo 98 %, in je torej naša galica mnogo boljša, kakor to zahteva od nje zakon.

Nihče vsled tega ne more imeti nobenih predsodkov, češ, da naša modra galica, ki se bo prodajala pod znamko „Solnce“, ne bi v polni meri odgovarjala vsem zahtevam, ki se nanjo stavljajo.

Naša galica je mnogo cenejša kot inozemsko blago, je pa v kakovosti naša galica boljša. Vsled tega ni nobenega razloga za konzervativno zadržanje proti prvovrstnemu domačemu izdelku.

**Metallno akcionarsko društvo
Ljubljana**

V globoki žalosti naznanjamo, da je naš iskreno ljubljeni sopro, brat in stric, gospod

Šušteršič Josip

**župan občine Medvode, posestnik in trgovec,
imeznik reda Sv. Save in Jugoslovanske krone**

dne 26. aprila ob 4. uri zjutraj, po daljši mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega pokojnika je bil v torek, dne 28. aprila ob pol 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Seničica št. 1, na farno pokopališče v Preski pri Medvodah.

Sv. maša zadušnica se je brala naslednji dan, v sredo 29. aprila ob 8. uri zjutraj.

Seničica, dne 26. aprila 1936.

Marija, roj Bergant
soproga.

Marija, por. Oblak; Antonija, por. Strukelj
sestri.

in ostalo sorodstvo